

Szent Gergely pápa

Vízkereszti homíliájából

Mikor azért született volna Jézus Júda Betlehemében, Heródes király napjaiban, íme, mágusok jövének napkeletről Jeruzsálembé, mondván: „Hol vagyon, aki született, a zsidók királya? Mert láttuk a csillagát napkeletben, és imádni jöttünk őtet.” (Mt 2,1–2) És a többi.

Amint hallottátok az evangéliumi olvasmányt, atyámfiai, a mennynek királya megszületvén, a föld királya megháborodék, mert nem csoda, ha a földi fenség megzavarodik, midőn a mennyei magasság megnyilatkozik. Hanem meg kell keresnünk, miképpen lehetséges, hogy, megszületvén a Megváltó, a pásztoroknak Júdeában angyal jelent meg, és hogy az imádására napkeletről érkező bölcseket nem angyal, hanem csillag vezette? Azért tudniillik, mert a zsidóknak mint értelemmel bíró lényeknek értelmes lény, vagyis angyal kellett, hogy hírt vigyen, a pogányok pedig, mivel az értelmet nélkülözvén, használni sem tudták azt, az Úrnak megismerésére nem hang, de jelek által vezetettek, mivel azoknak mint hívőknek és nem hitetleneknek próféciaik, emezeknek mint hitetleneknek és nem hívőknek jelek adtak. És jegyezzük meg, hogy a mi Megváltónkat, midőn már az érett korba lépett, ugyanezen pogányoknak az apostolok jelentik ki; és a gyermeket, aki az emberi test képessége miatt még nem szólhatott, csillag adja hírül a pogányoknak, mert valóban az értelem rendje követelte, hogy a már beszélő Urat nekünk is beszélő hírhozók nyilatkoztassák ki, és a még nem beszélőt néma elemek jelentsék meg. De az összes jel közül, amelyek az Úr születésekor vagy halálakor megmutattak, figyelmeznünk kell arra, mekkora volt némely zsidók szívében a keménység, mely őt sem a prófécia ajándéka, sem a csodajelek által nem ismerte föl. Mivel minden elem azt tanúsította, hogy eljött az ő teremtőjük. Mert, hogy ezekről valami emberi nyelven beszéljek, az egek fölismerték őt Istennek, mivel csillagot küldtek elébe. A tenger fölismerte, mert az ő talpai alatt magát járhatóvá tette. A föld fölismerte, mert az ő halálakor megremegett. A nap fölismerte, mert elrejtette fényének sugarait. A kövek és falak fölismerték, mert halála pillanatában meghasadtak. A pokol fölismerte, mivel azokat, kiket holtan tartott fogva, élve adta vissza, és mégis őt, kit mint Istent érzett meg valamennyi érzéketlen elem, a zsidók eleddig hitetlen szíve mint Istent egyáltalán nem ismerte föl, és a sziklánál keményebben a bűnbánatra, szíveiket megszagatni nem akarják, és megvallani tagadják őt, akit az elemek, miképpen mondtunk, vagy jelek, vagy hasadások által Istennek kiáltanak. Akik ráadásul —az ő elíteltetésük betetőzéséhez— őt, akit megszülettként megvetnek, megszületendőként már jóval korábban ismerték, és nem csupán azt tudták, hogy majdan meg fog születni, de azt is, hogy hol fog megszületni.

Ford. Martin Judit